

§ 90: Projektbeställning för Avfallsplan och lokala föreskrifter om avfallshantering för Gävle kommun 2021-2024

Delges:

Samtliga förvaltningar, bolag och kommunalförbund

Dnr 18KS464

Beslut

Samhällsbyggnadsutskottet beslutar enligt ordförandens förslag

att anta projektbeställningen av Avfallsplan och lokala föreskrifter om avfallshantering för Gävle kommun 2021-2024.

Ärendebeskrivning

Gävle kommuns befintliga avfallsplan 2016-2020 utgår årskiftet 2020-2021. Avfallsplanen har en skrivelse om att revidering vart fjärde år, varpå arbetet med avfallsplan som ska gälla 2021-2024 behöver starta. Arbetet behöver genomföras i bred samverkan inom Gävle kommunkoncern då den berör fler än bara Gästrike Återvinnare(GÅ). Samordning kommer även ske med Samverkan Avfall Gävleborg som består av de kommuner som ingår i Gästrike Återvinnare.

Inlägg i ärendet

Jörgen Edsvik (S)

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 2018-12-07 - Projektbeställning för avfallsplan och lokala föreskrifter om avfallshantering för Gävle kommun 2021-2024, dnr 18KS464-2
- Projektbeställning för avfallsplan och lokala föreskrifter om avfallshantering för Gävle kommun 2021-2024, dnr 18KS464-1

Justerare			Uppdragsbestyrkande

Samhällsbyggnadsutskottet

Tjänsteskrivelse - Projektbeställning för Avfallsplan och lokala föreskrifter om avfallshantering för Gävle kommun 2021-2024

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsutskottet föreslås besluta om

- att anta projektbeställningen av Avfallsplan och lokala föreskrifter om avfallshantering för Gävle kommun 2021-2024.

Ärendet i korthet

Gävle kommuns befintliga avfallsplan 2016-2020 utgår årskiftet 2020-2021. Avfallsplanen har en skrivelse om att revidering vart fjärde år, varpå arbetet med avfallsplan som ska gälla 2021-2024 behöver starta. Arbetet behöver genomföras i bred samverkan inom Gävle kommunkoncern då den berör fler än bara Gästrike Återvinnare(GÅ). Samordning kommer även ske med Samverkan Avfall Gävleborg som består av de kommuner som ingår i Gästrike Återvinnare.

Beslutsunderlag

18KS464 – 1 Projektbeställning

Beslutet ska skickas till

- Samtliga förvaltningar, bolag och kommunalförbund

Amanda Lööv
Miljöcontroller

Lars Wedlin
Chef Övergripande Planering

Uppgjord av	Nr		
Godkänd av	Datum åååå-mm-dd	Rev	Referens

Projektbeställning för Avfallsplan och lokala föreskrifter om avfallshantering för Gävle kommun 2021-2024

Uppgjord av		Nr		
Godkänd av		Datum åååå-mm-dd	Rev	Referens

Innehåll

1	Bakgrund.....	1
2	Förväntningar.....	2
3	Påverkande omgivning.....	4
4	Organisation, rapportering och överlämning.....	7

1 Bakgrund

Alla kommuner i Sverige ska enligt Miljöbalken ha en avfallsplan om förebyggande och hantering av avfall. Avfallsplanen utgör tillsammans med kommunens lokala föreskrifter om avfallshantering kommunens renhållningsordning. Avfallsplan och föreskrifter ska fastställas av kommunfullmäktige. Avfallsplanen ska ses över minst vart fjärde år.

Begreppet "Avfallsplan" kan vara lite missvisande, eftersom ett viktigt syfte med planen är att förebygga avfall och hushålla med resurser. Kanske bör vi benämna planen "Kretsloppsplan" istället, av pedagogiska skäl.

Nuvarande avfallsplan för Gävle kommun gäller för åren 2016-2020. Alla nuvarande avfallsplaner i Gävleborg samt de regionala miljömålen har sin utgång år 2020 och ska således revideras. En tänkbar utgångspunkt för planeringen kan vara åren 2021 – 2024.

Avfallsplanen berör många delar i kommunkoncernen. Den är ett strategiskt styrdokument för kommunen, som bör ägas av Kommunstyrelsen. Kommunalförbundet Gästrikre återvinnare har visserligen ett uppdrag enligt förbundsordningen att "ta fram förslag till renhållningsordning (avfallsplan och lokala föreskrifter om avfallshantering) för medlemskommunerna, enligt 15 kap miljöbalken", men det finns många områden i avfallsplanen som Gästrikre återvinnare inte äger. För att arbetet ska få så bra förutsättningar som möjligt att bedrivs utifrån ett kommunkoncernperspektiv, så vore det lämpligt att beslut om uppdraget att ta fram förslag till ny avfallsplan och att arbetet sker i bred samverkan i kommunkoncernen.

Avfallsplanen för Gävle kommun behöver samordnas med avfallsplanerna för övriga fyra kommuner som ingår i kommunalförbundet Gästrikre återvinnare. Det finns också ett förslag från arbetsgruppen Samverkan Avfall Gävleborg (som består av kommunernas avfallsavdelningar) att arbetet att ta fram ny avfallsplan bör samordnas mellan alla länets kommuner. Det finns positiva synergier i att ta fram avfallsplanen i samarbete med alla kommuner i Gävleborg och i nära samarbete med länsstyrelsen i syfte att synkronisera avfallsplanens mål och åtgärder med de regionala miljömålen inom avfall.

Avfallsplanen är viktig för vår gemensamma miljö genom att alla hushåll och kommunala verksamheter omfattas av en mer avfallsförebyggande och hållbar avfallshantering. Chansen att kunna minska klimatpåverkan i betydande omfattning är stor – om vi gör rätt.

Uppgjord av		Nr		
Godkänd av		Datum åååå-mm-dd	Rev	Referens

2 Förväntningar

2.1 Förväntningar på projektet

Förväntningarna på projektet är framför allt:

- Att ta fram en ny avfallsplan och föreskrifter som ska gälla från 2021-2024
- Att avfallsplanen ska uppfylla de krav som finns i Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall.
- Att avfallsplanen blir en viktig del i det lokala och regionala hållbarhetsarbetet och att den samordnas med andra relevanta planer och styrdokument.
- Att avfallsplanen tas fram i bred samverkan som skapar goda förutsättningar för genomförandet av planen
- Att avfallsplanen/kretsloppsplanen när den genomförs leder till en ökad hushållning med resurser, både miljömässigt och ekonomiskt.
- Att avfallsplanen bidrar till alla tre dimensionerna av hållbarhet: ekologisk, social och ekonomisk.

2.2 Förväntningar på arbetet i kommande fas

Tidplan

Ar	När	Vad
2018	T3	Projektbeställning
2019	T1	Projektplan
2019	T1-T3	Förberedande utredningar, förslag på mål och åtgärder, samordning med MSP, författa förslag till avfallsplan och föreskrifter.
2020	T1	Förslag till avfallsplan och föreskrifter skickas på remiss externt och internt
2020	T2	Utställning för allmänhetens granskning
2020	T3	Beslut
2021	T1	Ny avfallsplan och föreskrifter träder i

Uppgjord av	Nr		
Godkänd av	Datum åååå-mm-dd	Rev	Referens

---

kraft

Resurser

Personella resurser

Personella resurser i form av tid kommer att behövas för

- Deltagare i styrgrupp
- Deltagare i projektgrupp
- Deltagare i eventuella arbetsgrupper, till exempel för att förebygga matsvinn
- Deltagare i diskussioner ute i verksamheterna för att genomföra arbetet att ta fram förslag till avfallsplan och lokala föreskrifter

Ekonomiska resurser

Ekonomiska resurser som kommer att behövas är:

- Kostnad för externt konsultstöd som projektledare som driver den regionala projektledningen och samordningen av arbetet. Denna kostnad föreslår vi finansieras via den grundavgift som hushåll och verksamheter betalar för sin avfallshantering till Gästrike återvinnare (för Gävle, Hofors, Ockelbo, Sandviken och Älvkarleby) och på motsvarande sätt för kommunerna i Hälsingland.
- Eventuell kostnad för konsultstöd i andra delar av arbetet inom Gävle kommun som får bekostas utifrån behov.
- Konsultstöd för utredningar i frågor om framtida hantering av avfall, till exempel insamlingssystem. Sådana kostnader som är relaterade till hantering av avfall finansieras via Gästrike återvinnare.
- Kringkostnader för lokaler, förtäring, informationsmaterial med mera finansieras också via Gästrike återvinnare.

Uppgjord av	Nr		
Godkänd av	Datum åååå-mm-dd	Rev	Referens

2.3 Projektets prioritering

Projektet prioriterar i följande ordning:

1. Resultat
2. Kvalitet
3. Pris
4. Tid

3 Påverkande omgivning

Samverkan inom kommunen och med andra kommuner och aktörer är viktigt för att arbetet ska bli bra. Organisation och ansvar måste ges hög prioritet, såväl vid framtagande som genomförande. Planen måste vidare få den förankring och den status som krävs för att kunna ligga till grund för kommunens budget och verksamhetsplaneringsarbete.

Uppgjord av	Nr		
Godkänd av	Datum åååå-mm-dd	Rev	Referens

Interna intressenter inom kommunkoncernen

Sektor eller motsvarande	Enhet	Aspekt
Alla		Sortera
Styrning och stöd	Övergripande planering	Hållbarhet, miljöstrategiskt arbete Mark och exploatering, mark för återvinningsstationer
	Social hållbarhet	Hållbarhet
	Ekonomi/inköp	Inköp, förebygga avfall
	Kommunikation	
Utbildning		Lärande för hållbar utveckling Matsvinn
Omsorg		Matsvinn Förebygga avfall
Samhällsbyggnad	Fysisk planering	Avfallsfrågor i planprocessen
	Bygglov	Avfallsfrågor i bygglovsprocessen
	Miljö- och hälsoskydd	Lokala föreskrifter om avfall Tillsyn
	Gata park	Nedskräpning
	Trafik och tillstånd	Nedskräpning Mark för återvinningsstationer
	Kultur och fritid	Nedskräpning
	Inköp Gävleborg	
Gavlegårdarna		Sortering i bostäder Återvinningsrum Bygg- och rivningsavfall
Gavlefastigheter		Sortering i lokaler Sortering i skolor och på skolgårdar Återvinningsrum Bygg- och rivningsavfall
Gästrike återvinnare	Kvalitetsavdelningen	Hållbarhet
	Kommunikation	Beteendeförändringsarbete
	Logistik och behandling	Insamlingssystem, transporter, behandling av avfall
	Gästrike Ekogas	Rötning av matavfall till boigas och biogödsel

Uppgjord av		Nr		
Godkänd av		Datum åååå-mm-dd	Rev	Referens

Externa intressenter (exempel)

Intressent	Aspekt
Medborgare	Sortering Konsumtion
Fastighetsägare (hyresvärdar, bostadsrättsföreningar)	Sortering
Förpacknings- och tidningsinsamlingen	Sortering
Handeln	Konsumtion
Privata avfallsaktörer	Sortering
Länsstyrelsen	Regionalt miljömålsarbete
Region Gävleborg	
Intresseorganisationer	

Hänsyn till hälsa, säkerhet och miljö

I arbetet ska stor hänsyn tas till hållbarhet och Agenda 2030 med de globala målen.

Styrande dokument, lagar och regler

Internationellt, nationellt och regionalt

Det har kommit nya föreskrifter från Naturvårdsverket "NFS 2017:2 Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall" samt vägledning till dessa (NV rapport 6760, april 2017). Viktiga förändringar jämfört med tidigare är:

- Ökat fokus på avfallsförebyggande mål och åtgärder
- Kommunerna ges ökat ansvar att i egen verksamhet säkerställa källsortering och hållbar avfallshantering och agera som föredöme.
- Planen ska innehålla mål och åtgärder för minskad nedskräpning vilket är ett område som alltmer är i fokus inte minst genom att minska plastens inverkan på miljön

Uppgjord av	Nr		
Godkänd av	Datum åååå-mm-dd	Rev	Referens

- Planen ska ha en tydlig koppling till kommunens fysiska planering
- Planen ska som tidigare även redovisa hur utvecklingen av hushållsavfallet ska ske med behov av infrastruktur i region/kommun. I ny förordning har regeringen beslutat att fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper ska införas i alla hushåll senast 2025, med 60 % nivå år 2021). Detta innebär att mycket stor förändring som berör alla hushåll och kommuner och fastighetsägare.

Förutom Naturvårdsverkets föreskrifter behöver arbetet med avfallsplanen ta hänsyn till följande styrdokument, överenskommelser och planer

- Agenda 2030 med de globala målen, till exempel mål11 Hållbara städer och samhällen
- Miljöbalken
- Avfallsförordningen
- Förordningarna om producentansvar (för förpackningar, returpapper, elavfall, läkemedel, däck mm)
- Sveriges nationella miljö kvalitetsmål
- Det regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen
- Regional utvecklingsstrategi 2013-2020

Kopplingar och beroenden till andra uppdrag, projekt och program

Lokala styrdokument, överenskommelser, planer och projekt som arbetet med avfallsplanen behöver ta hänsyn till är:

- Miljöstrategiska programmet
- Sociala hållbarhetsprogrammet
- Översiktsplan
- Planeringsriktlinjer för Gävle växer
- Projekt Håll Gävle rent 2016-2018
- Energiplan
- Inköspolicy
- Hållbart Nordost

4 Organisation, rapportering och överlämning

Organisation

Organisationen för arbetet bör tas fram i samband med att projektplanen tas fram.

En *tänkbar* organisation för genomförande är bildande av en regional avfallsplanegrupp som koordinerar arbetet i länet och lokala avfallsplanegrupper i varje kommun som leds av en kontaktperson.

Uppgjord av	Nr		
Godkänd av	Datum åååå-mm-dd	Rev	Referens

Regionala avfallsplanegruppen kan innefatta representanter för avfallsorganisationer, samhällsbyggnad, miljöstrategiskt arbete samt länsstyrelse. Gästrikre Återvinnare och kommunerna ingående i Avfall Hälsingland ombesörjer samordnare av den regionala gruppen.

De lokala avfallsplanegrupperna bör representeras av berörda förvaltningar och kommunala bolag och med arbetsformer som innebär att deltagare engageras i möten och seminarier utifrån hur de berörs i sina verksamhetsområden.

Tänkbar organisation för Gävle kommunkoncern

Roll/grupp	Funktion	Kommentar
<i>Lokalt</i>		
Projektsponsor	KLK övergripande planering	
Projektsamordnare Gävle kommun	KLK övergripande planering eller Gästrikre återvinnare	
Stygrupp	Chef övergripande planering, KLK Sektorschef Samhällsbyggnad Förbundsdirektör Gästrikre återvinnare	
Projektgrupp (lokal avfallsplanegrupp)	KLK övergripande planering Omsorg Utbildning Samhällsbyggnad Gävle (flera perspektiv) Gavlegårdarna Gavlefastigheter Kost Gästrikre återvinnare Kommunikatör (Gästrikre återvinnare och/eller KLK)	
<i>Regionalt</i>		
Regional avfallsplanegrupp	Representanter från Gävle: KLK övergripande planering Hållbarhetsstrateg Gästrikre återvinnare	
Regional arbetsgrupp för minskat matsvinn		
Projektledare	Extern konsult, via Gästrikre återvinnare	

Rapportering av status och resultat

Uppgjord av	Nr		
Godkänd av	Datum åååå-mm-dd	Rev	Referens

Rapportering av projektets framdrift sker löpande till styrgrupp, som avgör om och när information behöver tas vidare till fler forum, exempelvis politiken.

Överlämning av resultat

Förslag till ny avfallsplan/kretsloppsplan samt lokala föreskrifter tas fram och lämnas till Kommunfullmäktige för beslut T3 2020.

DATUM OCH SIGNATUR

Projektsponsor; namn och signatur	Datum	Projektledare; namn och signatur	Datum
-----------------------------------	-------	----------------------------------	-------